T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/23
KARAR NO : 2017/24
KARAR TR : 10.04.2017

ÖZET: 2247sayılı Kanunun 14. ve 19. maddelerinde öngörülen görev uyuşmazlıkları-nın oluşabilmesi için ortada farklı görev alanındaki mahkemelerin mevcudiyeti şart olup; davanın somutunda olduğu gibi askeri ve adli yargı yerleri savcılıkları bakımından görev uyuşmazlığının oluştuğu gerekçesiyle Uyuş-mazlık Mahkemesine başvuru yapılabilmesi mümkün olmadığından; 2247 sayılı Yasa'nın 1. ve 27. maddeleri uyarınca BAŞVURUNUN REDDİNE karar verilmesi gerektiği hk

-
-
-
-

K A R A R

-

Davacı : K.H.
Şüpheli : İ.T.

O L A Y : Kütahya/Simav İlçe J. Komutanlığı emrinde görevli J.Er İ.T.'ın, 4.9.2016 tarihinden itibaren ayrılmış olduğu yedi günlük planlı izinden 11.9.2016 tarihinde dönerek birliğine katılması gerekirken bundan imtina ederek birliğine katılış yapmadığının anlaşıldığı, bu nedenle hakkında izin tecavüzü suçunu işlediği iddiası ile ilgili olarak soruşturma emri verildiği belirtilerek;

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nda, 25.7.2016 tarihli ve 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişiklikler sonucunda; Jandarmanın askerî bir güvenlik kuvveti olmaktan çıkarıldığı ve kural olarak Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinden ayrıldığı, Jandarma personelinin askerî görevlerinin sınırlandırıldığı, Jandarma personeline askerî görev verilmesinin istisnai olduğu ve belirli şartlar gerçekleştiğinde, ancak askerî görev verilebileceği, Askerî Mahkemelerin Jandarma personelini yargılama görevinin sadece askerî görev verildiği takdirde söz konusu olabileceğinin anlaşıldığı, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 7. maddesine göre, Jandarmaya sadece Kanunlarla askerî görev verilebileceği ve aynı Kanun'un 15/d. maddesine göre, Jandarma personelinin sadece askerî görev verildiği takdirde askerî mahkemelerde yargılanabileceği açıklanarak;

İzin Tecavüzü suçunu işlediği iddia edilen şüphelinin askerî görev kapsamında bu suçu işlediğinin kabul edilmesinin hukuken mümkün bulunmadığı, bu nedenle Jandarma personelinin sadece askerî görev verildiği takdirde askerî mahkemelerde yargılanabileceğini düzenleyen, 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun, 25.7.2016 tarihli ve 668 sayılı KHK ile değişik, 15. maddesinin "d" bendinin, askerî mahkemelerin Jandarma personeli üzerindeki yargılama görevini düzenleyen bir usul hükmü olup, tüm usul hükümleri gibi, yürürlüğe girdiği tarihten sonra, derdest olan davalarda uygulanması gerektiğinden 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 15. maddesinin "d" bendine göre, şüpheli hakkında atılı suçtan yargılama yapmaya askerî mahkemelerin görevli olmadığı, şüphelinin izin tecavüzü suçunu işlediği iddiasına ilişkin soruşturma ve kovuşturma yapılması ile ilgili askeri yargının görevli olmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle, Muharip Hava Kuvveti Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 28.11.2016 gün ve E: 2016/541, K:2016/152 sayılı kararı ile görevsizlik kararı vermiş, karar kesinleştiğinde soruşturma dosyasının şüphelinin görev yeri olan ve soruşturmada görevli ve yetkili görülen Kütahya/Simav Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine itirazı kabil olmak üzere karar verilmiştir.

Simav Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 24.1.2017 gün ve Soruşturma No:2016/2102, K:2017/2 sayılı kararı ile, şüphelinin suç tarihinde jandarma er olduğu, Simav İlçe Jandarma Komutanlığında görevli iken izin tecavüzü suçunu işlediği, 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesine göre erlerin asker kişi sayıldığı, aynı Kanun'un 9. maddesine göre asker kişilerin askeri olan suçlarına ait davalara askeri mahkemelerin bakmakla görevli olduğu, dosya kapsamındaki şüphelinin asker kişi olduğu, asker kişinin askeri suç olan izin tecavüzü suçunu işlediğinin anlaşıldığı, her ne kadar 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nda 25.7.2016 tarih ve 668 sayılı KHK ile yapılan değişiklikler sonucunda Jandarmanın askeri bir güvenlik kuvveti olmaktan çıkarıldığı ve kural olarak Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinden ayrıldığı ve ancak askeri bir görev verildiğinde askeri mahkemelerde yargılanabileceği açık ise de, bu durumun erleri kapsamadığı, erlerin asker kişi sıfatının devam ettiği, yapılan değişikliklerle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. maddesine "Jandarma Hizmetleri Sınıfı" eklendiği ve bu sınıfın Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, astsubay ve uzman jandarmaları kapsayacağının hüküm altına alındığı, ayrıca 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'na Geçici 5. maddesinin eklendiği, buna göre Jandarma Genel Komutanlığının er ve erbaş ile askerlik yükümlüsü ihtiyacının, 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu hükümleri çerçevesinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından üç yıl süreyle karşılanacağı, ancak İçişleri

Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine ve Bakanlar Kurulu kararıyla bu sürenin uzatılabileceği, bu suretle Jandarma Genel Komutanlığı emrine verilen er ve erbaşlar ile askerlik yükümlüleri hakkında, diğer er ve erbaşlar ile askerlik yükümlülerinin tabi olduğu hükümlerin uygulanacağı, bunların giderlerinin Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinden karşılanacağı hükmünün getirildiği açıklanarak, bu değişiklikler ve hükümler çerçevesinde erlerin jandarma personeli olmadığı ve asker kişi sıfatlarının devam ettiği, soruşturma kapsamındaki şüphelinin de jandarma er olduğu, izah edilen gerekçelerle askeri suç olan izin tecavüzü suçunun yargılamasının askeri mahkemelere ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verilmiş, ayrıca adli yargı ile askeri yargı arasında çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü ve görevli yargı merciin belirlenmesi amacıyla soruşturma dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler; Kenan YUMUŞAK, Osman ATALAY, Gökhan KARABURUN, Mehmet AVCIOĞLU, Sevilay TEMİZYÜREK BATIR, Remzi İĞREK'in katılımlarıyla yapılan 10.04.2017 günlü toplantısında; Raportör-Hâkim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, başvurunun reddi yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Ekin MANAV'ın, başvurunun reddine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev ve yetkileri, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 158. maddesi ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde açıkça gösterilmiş, Mahkeme adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili kılınmıştır.

2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" denilmiş;

Aynı Yasa'nın 19.maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.
(Değişik ikinci fikra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" hükmü yer almıştır.

Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinde, şüpheli hakkında "izin tecavüzü" suçu nedeniyle yapılan soruş-turma sırasında, Muharip Hava Kuvveti Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 28.11.2016 gün ve E:2016/541, K:2016/152 sayılı görevsizlik kararı ile soruşturma dosyasının Kütahya/Simav Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmesi üzerine, Kütahya/Simav Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 24.1.2017 gün ve Soruşturma No:2016/2102, K:2017/2 sayılı kararı ile görevsizlik kararı verilmiş, ayrıca oluştuğu ileri sürülen olumsuz görev uyuşmazlığının çözümlenmesi için soruşturma dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Öncelikle 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının saptanması gerekmektedir. Uyuşmazlık Mahkemesince görev uyuşmazlıklarının çözüme kavuşturulabilmesi için ortada, bir yargı yolu uyuşmazlığı bulunması zorunludur. Başka bir anlatımla; iki ayrı yargı düzeni içinde yer alan yargı mercilerince verilmiş kesin veya kesinleşmiş bulunan görevsizlik kararları mevcut olmalıdır.

Anayasanın 9. maddesinde, "Yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kulla-nılır". denilmiş, böylece yargı organının "bağımsız mahkemeler" olduğu açıkça belirtilmiş olup, ceza yargılamasında iddia makamı olarak adalete hizmet eden, iddia görevini yaparak devlet adına ceza davası açan, daha açık bir ifade ile, suç haberinin kendisine ulaşmasıyla birlikte devlet adına araştırma ve soruşturma faaliyetinde bulunmak, kamu davasının açılmasını gerektiren şartlar oluştuğunda dava açmak ve yürütmek, mahkemelerin verdiği kararları yerine getirmek ve kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmak durumunda olan savcılığın, somut olayda, Muharip Hava Kuvveti Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın ve Kütahya/Simav Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen yargı mercilerinden olmadığı ve verilen görevsizlik kararlarının da yargı kararı niteliğinde bulunmadığı kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememize gönderilen dosyada, 2247 sayılı Yasa'nın 14. madde-sinde belirtildiği şekilde bir yargı yolu uyuşmazlığı (olumsuz görev uyuşmazlığı) bulunmadığı gibi yine 14. madde hükmüne göre yargı yerlerince verilmiş kesin görevsizlik kararları da bulun-mamaktadır. Aynı Yasa'nın 19. maddesinde açıklanan görevli merciin belirlenmesi için başvurma koşulları da oluşmamıştır. Bu durumda, 2247 sayılı Yasa'nın 1 ve 27. maddeleri uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev alanı dışında kalan hususlar ile ilgili başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ :2247 sayılı Yasa'nın 1 ve 27. maddeleri uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görev alanı dışında kalan hususlar ile ilgili BAŞVURUNUN REDDİNE, 10.04.2017 günü OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar

verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Kenan YUMUŞAK	Osman ATALAY	Gökhan KARABURUN

Üye	Üye	Üye
Mehmet AVCIOĞLU	Sevilay TEMİZYÜREK BATIR	Remzi İĞREK